

روایتی از مهارت هنرمندانانه «جیران خاتون» در حصیر بافی

طنین آواز کهن نای و نی

گزارش

نیلوفر منصوری

خبرنگار

در میان غربت خاک گرفته صنایع دستی و دلبری و میدان داری محصولات انبوه چینی، دست یافته‌هایی از جنس حصیر، به پرنیایی می ماند برای زودن غبار فراموشی از چهره هنرهای سنتی. صدای نای و نوای نی در دالان‌ها و راهروهای پیچ خورده نمایشگاه تو را به سوی خود می کشاند. غرقه‌ای به دور از غرفه‌های دیگر در گوشه‌ای از سالن کر کرده است. محوطه‌ای با نمایشی از یک خانه روستایی کاه‌گلی که بر لب ایوان آن، دو مرغ و خروس پایسته به انتظار نشسته‌اند. نمایی شمانیک از روستایی قدیمی که نگاه تو را در خود محو می کند. حصیرهای پهن شده در وسط غرفه با دست‌یافته‌هایی از سبدهای قدونیم قد، زنبیل، سفره، پادری، کفش و چکمه حصیری، ظروف حصیری تزئینی و کاربردی، دستبند و گردنبند کنار هم جیده شده و حال و هوای خانه کارگاه‌های روستایی را به فضا پخشیده است. فضا، بهانه‌ای است برای نشستن پای صحبت‌های بانوی حصیر باف بافی که با هنرمندی و مهارت تاها را در پودها گره می زند. با خوشرویی در چشمان نوزل می زند و سلام می کند. لازم نیست هنگام احوال پرسسی، برای یافتن به دستانت نگاه کنی. بدون وقفه با عشق می بافد. می بافد و حرف می زند، اما حواسش به اطراف هم هست. لازم باشد به کارهای دیگرش هم می پردازد. بدون لحظه‌ای مکث و اظهار خستگی.

عکس: نیلوفر منصوری

عکس: نیلوفر منصوری

در کودکی آموخته‌ام. این هنر نسل در نسل در خانواده‌مان انتقال یافته تا به من رسیده و سپس به فرزندان نوادگانم.»

زمزمه شنیدنی از حکایت کهن نی

روزگاری نه چندان دور، حصیر بافی در روستاهای مازندران پیشه‌ای خانگی و عادی بود و در تمام خانه‌ها رواج داشت، اما امروز کمتر خانه‌ای از زمزمه نت‌های سفوفنی نی و بسوی حصیر و برگش را می دهد و کمتر کسی دست بر تار و پود حصیر می بندد. این هنرمند حصیر باف با این‌که در روستای وی این پیشه هنوز جاریست می گوید: «اموختن حصیر بافی را با اهلایی این دیار در کنار انجام کارهای خانه به بافت حصیر می پرداختند و به معیشت

خانواده کمک می کردند. اکنون نیز همین گونه است و مردان روستا به‌این شغل به عنوان شغل دوم نگاه می کنند. اما هیچ کس به اندازه من، این کار را گسترش نداده و همه به صورت سنتی و برای مصرف شخصی حصیر بافی می کنند.»

او درخصوص همکاری با ارگان‌های مختلف به آموزش زندانیان زن و مرد استان مازندران اشاره می کند و می گوید: «اداره کل میراث فرهنگی استان مازندران از ما دعوت کردند که به زندانیان این هنر را آموزش دهیم. همسر به زندانیان مرد و من هم به زندانیان زن آموزش دادم. البته همسر من دوختن را بلد نبود بنابراین من دوخت حصیر را در سه روز به زندانیان مرد آموزش دادم. این

نوع از آموزش‌ها را در مدارس و برای دانش آموزان نیز انجام دادیم.» او با اشاره به ثبت ملی روستای درزی‌کلاهی آخوندی بابل و دریافت مهر اصالت «جیران خاتون مازند» می گوید: حصیر بافی، فقط برای من درآمدزایی نداشته است. این

هرچند امروزه، کمتر خانواده‌ای به حصیر بافی تمایل دارد. اما هنوز هم بسیاری از خانواده‌ها این هنر صنعت را جزو صنایع دستی ارزشمند به حساب می آورند. با وجود این هنرمندان این رشته یکی از عوامل این کاهش تمایل را تغییر سبک زندگی نسل جدید می دانند که خانواده‌ها راز حصیر بافی یا مصرف محصولات باز داشته است

عکس: نیلوفر منصوری

حصیر بافی یا گالی بافی

امروز درزی‌کلاهی آخوندی به نام حصیر بافی یا «گالی بافی» معروف است. روستایی که ساکنانش بعد از کشاورزی، به این حرفه اشتغال دارند. بعد از هنر سنگ تراشی که چندین قرن قدمت دارد، حصیر بافی نیز از قدیمی ترین هنرهای استان مازندران محسوب می شود که بیش از دو قرن قدمت دارد. این هنر در گذشته، تنها در دو محصول زنبیل و سبد آن هم فقط برای رفع نیاز خلاصه می شد، اما امروزه این هنر متنوع تر شده است. هرچند امروزه، کمتر خانواده‌ای به حصیر بافی تمایل دارد، اما هنوز هم بسیاری از خانواده‌ها این هنر صنعت را جزو صنایع دستی ارزشمند به حساب می آورند. با

دستان پینه بسته اش از چندین دهه تلاش برای زنده نگه داشتن هنر حصیر بافی در روستای درزی‌کلاهی آخوندی شهرستان بابل می گویند. «جیران خاتون» هنرمند «تلاش زیادی برای رونق این صنعت انجام داده است. جیران به «ایران» می گوید: «تلاش‌های زیادی کردیم تا راهی باشد برای معرفی آن به میراث دوستان و صدور محصولاتمان به کشورهای اروپایی.» هر چند در گذشته‌های دور هنر حصیر بافی جزو انتخاب‌های خوب برای جیره‌بزه دختران خانه به شمار می رفت اما اکنون نیز طرح به طرح نمونه‌های این

وجود این هنرمندان این رشته معتقدند که یکی از عوامل این کاهش، تغییر سبک زندگی نسل جدید است که خانواده‌ها را از حصیر بافی یا مصرف محصولات آن باز داشته است. این هنرمند ادامه می دهد: «سرمایه اولیه این هنر، «گاله» است. نوعی گیاه خودرو که در بسیاری از مناطق استان مازندران در فصل بهار و تابستان رشد می کند. ساقه این گیاه محکم و ضخیم است و در صنایع دستی مختلف مانند کوب بافی و حصیر بافی مورد استفاده قرار می گیرد.»

جیران در ادامه می گوید: «به همراه همسر، برای تهیه گاله با همان مواد اولیه حصیر بافی، صبح زود راهی میرهای مشخص در اطراف رودخانه‌ها می شویم و پس از درو و دسته کردن، نی‌های سبز و تازه را به منزل می آوریم تا نی‌های سبز پس از ساعت‌ها زیر نور مستقیم خورشید به رنگ طلایی درآیند و صدای خش خش آنها به گوش برسد.» حالا وقت هنرنامه‌ای انگشتان هنرمندان است تا با گالی یا همان نی طلایی و خشک شده، شکل زیبا و کاربردی یک هنر زیبا و خوش دست وپوی آماده شود تا بعدها به دست خریداران و علاقه‌مندان این هنر قرار بگیرد، او می گوید: «نوعی از محصولات حصیر بافی ما به شکل مستقیم به کشور آلمان ارسال می شود که مورد توجه بسیاری قرار گرفته و به صورت غیر مستقیم نیز برخی از مشتریان محصولات را خریداری و در کشورهای دیگر می فروشند.» حصیر بافی از جمله یافته‌های زنان و مردان روستایی استان‌های شمالی در قدیم به‌شمار می رفت که امروزه همانند بسیاری از صنایع دستی دستخوش تجدیدگرایی و مدرنیته شدن سبک زندگی‌ها شده و اکنون به ندرت در برخی از روستاهای مازندران پیوسته در مرکز استان یافت می شود. به گفته مهران فلاح، رئیس اداره میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی بابل در حال حاضر یک هزار هنرمند بایلی دارای مجوز در بخش‌های مختلف صنایع دستی شهرستان در روستای درزی‌کلاهی آخوندی یک ضرورت بود می گوید: «این روستا در بخش حصیر بافی دارای ثبت ملی است. در این خانه صنایع دستی ۴۵ محصول تولیدی در بخش‌های مختلف تولیدات فاخر بانوان این خطه از شمال در معرض دید و عرضه به بازار مصرف قرار دارد.»

IRAN DAILY
www.newspaper.iran-daily.com
021-88500601-4

آگهی مزایده

گروه صنعتی ویتانا در نظر دارد اقلام ذیل را، از طریق مزایده به اشخاص حقیقی یا حقوقی واجد شرایط واگذار نماید: لیست اقلام قابل فروش:

- ۱- انواع ورق آهنی (برگ کامل به ضخامت ۲ و ۳ میل و....)
- ۲- انواع تیرآهن و نبشی و سبزی (شاخه‌های کامل شش متری)
- ۳- انواع تیکه آهن در سایزهای مختلف
- ۴- چک آسانسور
- ۵- روغن سوخته صنعتی (دیزل)
- ۶- انواع ضایعات ساندویچ پانل
- ۷- انواع ضایعات پی وی سی
- ۸- انواع ضایعات پلاستیک

لذا متقاضیان، جهت اطلاع و دریافت فرم‌های شرکت در مزایده حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۳/۱۲/۱۲ به نشانی: کارخانه قزوین، شهرک صنعتی کاسپین- میدان مادر- خیابان زرغری-۳۰ شرکت ویتانا، واحد فروش ضایعات مراجعه فرمایند.

آدرس ایمیل: vitana.auction@vitana-co.com
شماره‌های تماس: ۰۹۹۱۶۱۳۰۹۴۴ و ۰۲۸۳۳۸۲۷۳۹۹

جناب آقای احمد چراغی
فرزند شمس اله کارمند محترم
دانشگاه صنعتی اصفهان

نظر به اینکه پرونده شما به علت ۱- اعمال و رفتار خلاف شئون شغلی یا اداری موضوع نامه شماره ۲۳۳/۱۴۰۳/۴۷۸۳۰ مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۰۱ معاون اداری، مالی و پشتیبانی دانشگاه، که منطبق با بند ۱ ماده (۸) قانون بدوی رسیدگی به تخلفات اداری می‌باشد، در هیأت بدوی رسیدگی به تخلفات اداری کارمندان دانشگاه صنعتی اصفهان تحت خودم درست کردم. چند سال پیش که به آدرس: دانشگاه صنعتی اصفهان- ساختمان مرکزی- طبقه اول- اتاق ۱۶۷ تسلیم نمایم.

رئیس هیأت بدوی رسیدگی به تخلفات اداری
کارمندان دانشگاه صنعتی اصفهان

۱۸۸۹۴۳۲

آگهی فراخوان تجدید مناقصه عمومی یک مرحله‌ای
توام با ارزیابی کیفی مناقصه شماره ۴۰۳/۲۶/م

۱-۲۰/۱۴۰۴ در مجتمع پتروشیمی بندر امام
۲-۸: ارائه کلیه مصدق قراردادهای مشابه انجام شده و مفاصا حسابهای ذیربط که در یکی از مراجع ذیصلاح (دفتر خانه اسناد رسمی، دادگاه حقوقی، امور حقوقی کارفرمای طرف قرارداد) گواهی شده است، جهت بررسی مدارک ارزیابی کیفی مناقصه‌گران. الزامی است.
۳- تذکر: باکت پیشنهادی‌هایی که فاقد سپرده یا اضمای مشروط و مخدوش و سپرده‌های کمتر کیفی را کسب نمایند.
۴- تذکر: از میزان مقرر، چک شخصی و نظایر آن و پیشنهادهایی که پس از انقضای مدت مقرر در آگهی واصل شود، مطلقاً ترتیب اثر داده نخواهد شد.
۵- تذکر: سایر اطلاعات و جزئیات مربوطه در اسناد مناقصه مندرج می باشد.

روابط عمومی شرکت پتروشیمی بندر امام (سهامی عام)

آگهی فراخوان مزایده عمومی
مزایده شماره م/ز/۱۰/۴۰۳

خمینی (ره) منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی، سایت ۵- شرکت پتروشیمی بندرامام کمیسیون معاملات تا ساعت ۱۶:۰۳/۱۲/۲۵

۷- پاکات پیشنهاد در محل سالن جلسات کمیسیون معاملات شرکت پتروشیمی بندر امام به نشانی: استان خوزستان- بندرامام خمینی- منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی- سایت ۵ - مجتمع پتروشیمی بندر امام، در حضور نماینده/نمایندگان پیشنهاددهنده گشایش و پس از بررسی، نتیجه مزایده اعلام خواهد شد. زمان و تاریخ گشایش پاکات، ساعت ۹ صبح مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۲۷

تذکر: به پیشنهادهایی که فاقد سپرده یا اضمای مشروط و مخدوش و سپرده‌های کمتر از میزان مقرر، چک شخصی و نظایر آن و پیشنهادهایی که پس از انقضای مدت مقرر در آگهی واصل شود، مطلقاً ترتیب اثر داده نخواهد شد.

تذکر: سایر اطلاعات و جزئیات مربوطه در اسناد مزایده مندرج می باشد.

روابط عمومی شرکت پتروشیمی بندر امام (سهامی عام)

آگهی فراخوان مزایده عمومی
مزایده شماره م/ز/۸/۴۰۳

خمینی (ره) منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی، سایت ۵- شرکت پتروشیمی بندرامام کمیسیون معاملات تا ساعت ۱۶:۰۳/۱۲/۲۵

۷- پاکات پیشنهاد در محل سالن جلسات کمیسیون معاملات شرکت پتروشیمی بندر امام به نشانی: استان خوزستان- بندرامام خمینی- منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی- سایت ۵ - مجتمع پتروشیمی بندر امام، در حضور نماینده/نمایندگان پیشنهاد دهنده گشایش و پس از بررسی، نتیجه مزایده اعلام خواهد شد. زمان و تاریخ گشایش پاکات، ساعت ۱۰ صبح مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۲۷

تذکر: به پیشنهادهایی که فاقد سپرده یا اضمای مشروط و مخدوش و سپرده‌های کمتر از میزان مقرر، چک شخصی و نظایر آن و پیشنهادهایی که پس از انقضای مدت مقرر در آگهی واصل شود، مطلقاً ترتیب اثر داده نخواهد شد.

تذکر: سایر اطلاعات و جزئیات مربوطه در اسناد مزایده مندرج می باشد.

روابط عمومی شرکت پتروشیمی بندر امام (سهامی عام)